

Stabschef
Calle Karlsson
0410-73 39 35
calle.karlsson@trelleborg.se

Skolval 2018

Ärendebeskrivning

I Trelleborgs kommun kan vårdnadshavare fritt välja skola. Förutsättningen är att det finns plats i den skola som vårdnadshavaren önskar. Om efterfrågan, utifrån vårdnadshavarnas önskemål, överstiger antalet tillgängliga platser på vald skola, tillämpas följande urvalsgrunder i angiven ordning:

- Skolupptagningsområde (de som är folkbokförda inom området har förtur)
- Syskonförtur
- Relativ närhet

Behov föreligger att besluta om skolupptagningsområden för läsåret 2018-2019.

Beredning

Beslut om skolupptagningsområden behöver fattas vid varje årsskifte inför skolval till förskoleklass nästkommande läsår. I samband med beslut om upptagningsområden för nästkommande läsår finns möjlighet att göra justeringar utifrån barn- och elevantal (som ökar kraftigt i kommunen), att påverka strukturer för social hållbarhet samt att se över verksamheternas barn-/elevantal för att skapa förutsättningar för en så effektiv verksamhet som möjligt.

Ett sätt att skapa möjligheter för en mer kostnadseffektiv verksamhet är att på en övergripande nivå planera hur många förskoleklasser som ska startas på respektive enhet. På så sätt kan det totala antalet klasser begränsas vilket skapar bättre ekonomiska förutsättningar att bedriva en verksamhet av hög kvalitet för alla elever. Genom att begränsa antalet klasser frigörs ca 500-600 tkr årligen (i 7 år – åk f-6) per klass som inte behöver startas. Dessa resurser kan istället användas till andra kvalitetshöjande åtgärder i verksamheterna.

Bildningsförvaltningen gör preliminärt bedömningen att det kan vara möjligt att reducera antalet klasser med ca 2-4 klasser årligen beroende på elevernas geografiska fördelning och vilka val vårdnadshavarna gör. Detta skulle innebära en årlig effektivisering motsvarande ca 1,2-2,4 mnkr. Fullt genomförd i samtliga årskurser (åk f-6) skulle det på längre sikt kunna innebära en effektivisering i storleksordningen ca 8-16 mnkr/år.

Genom att undvika allt för små klasser uppnås samtidigt en högre effektivitet i lokalanvändningen. I det korta perspektivet kan det leda till att ett klassrum står oanvänt men i det längre perspektivet kan det innebära att behovet av nya skolplatser blir något mindre när befintliga platser kan användas i högre utsträckning. Det kan också medföra ökade möjligheter att anpassa gruppstorlekar utifrån hur ämnesinnehåll behandlas och utifrån enskilda elevers

behov, vilket ökar förutsättningarna att utveckla och implementera inkluderande lärmiljöer fullt ut i kommunens grundskolor. Det handlar om att skolorna ska kunna bedriva en mer kvalitativ undervisning och ge varje elev det stöd eleven behöver. Förutsättningarna för det ökar när skollokaler erbjuder möjlighet att anpassa och variera undervisningsorganisationen.

Kostnadseffektiva klasstorlekar

Nedan tabell visar, utifrån den ersättning som idag går ut till grundskolorna i form av pedagogiskt material och personal, hur stort det ekonomiska utrymmet blir för en klass beroende på hur många elever som tas emot i varje klass.

Tabell. 1

	1 parallell				2 paralleller			
Antal elever fskk	10-19	20-22	23-25	26-27	28-39	40-44	46-50	51-54
Snitt elever per klass	14,5	21,0	24,0	26,5	16,8	21,0	24,0	26,3

Ersättning per Fskk	577 192	835 933	955 352	1 054 868	666 756	835 933	955 352	1 044 916
Ersättning per klass 1-3	724 999	1 049 998	1 199 998	1 324 998	837 498	1 049 998	1 199 998	1 312 498
Ersättning per klass 4-6	648 047	938 551	1 072 630	1 184 362	748 606	938 551	1 072 630	1 173 189
Ersättning per klass 7-9	755 530	1 094 215	1 250 532	1 380 795	872 767	1 094 215	1 250 532	1 367 769

	3 paralleller				4 paralleller		
Antal elever fskk	55-59	60-66	66-75	76-81	81-86	87-103	104-108
Snitt elever per klass	19,0	21,0	23,5	26,0	20,9	23,8	26,5

Ersättning per Fskk	756 320	835 933	935 449	1 034 965	830 957	945 401	1 054 868
Ersättning per klass 1-3	949 998	1 049 998	1 174 998	1 299 998	1 043 748	1 187 498	1 324 998
Ersättning per klass 4-6	849 165	938 551	1 050 283	1 162 016	932 964	1 061 457	1 184 362
Ersättning per klass 7-9	990 004	1 094 215	1 224 479	1 354 743	1 087 702	1 237 505	1 380 795

Tabellen visar att en klass med 14,5 elever får ca 575 tkr/år, en klass med 21 elever ca 835 tkr/år, en klass med 24 elever ca 955 tkr/år och en klass med 26,5 elever ca 1 055 tkr/år. Det innebär alltså att det utöver kostnaden för en lärare finns större möjlighet att komplettera med andra resurser i de större klasserna.

Gränsen för när en klass blir för stor kan variera, bl.a. utifrån elevernas ålder. Bildningsförvaltningens inriktning är att klasstorlekarna i regel aldrig ska vara större än 30 elever/klass samt att genomsnittliga klasstorlekar med ca 25 elever/klass bör eftersträvas. Klasser med mindre än 20 elever bör undvikas.

Förslag till nya upptagningsområden

Nuvarande skolutpagningsområden framgår av bilagorna 1-3. I bilaga 4-5 redovisas bildningsförvaltningens förslag till nya skolutpagningsområden för läsåret 2018-2019.

Vid skapandet av upptagningsområden är det viktigt att säkerställa att alla elever inom respektive skolas upptagningsområde kan tas emot på skolan, i det fall alla elever inom området skulle önska den skola de tillhör enligt upptagningsområdet. Det har vidare varit en uttalad ambition att inte skapa fler klasser än nödvändigt och att undvika allt för små klasser (se avsnitt kostnadseffektiva klasstorlekar ovan). I framtagandet av förslag till upptagningsområden har bildningsförvaltningen vidare gjort bedömningar kring hur vårdnadshavare sannolikt kommer välja, bl.a. utifrån var barnen går i förskola idag, hur vårdnadshavare brukar välja och önskemål som

vårdnadshavare har uttryckt i kontakt med förvaltningen. Vidare har möjlighet att anordna skolskjuts på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt beaktats i arbetet. Inriktningen är i det sammanhanget att undvika dyra taxitransporter.

Antal förskoleklasser per skola

Som grund för föreliggande förslag till skolutpagningsområden har bildningsförvaltningen utgått från att nedan antal förskoleklasser ska startas på respektive skola.

- Alstad skola, en klass
- Väståkraskolan, två klasser
- Klagstorps skola, en klass
- Smygeskolan, två klasser
- Serresjöskolan, två klasser
- Pilevällskolan, två klasser
- Östra skolan, en klass
- Ljunggrenska skolan, tre klasser
- Lillevångskolan, två klasser
- Kattebäckskolan, en klass
- Bäckaskolan, två klasser
- Skegrie skola, två klasser

Lillevångskolans och Kattebäckskolans upptagningsområden

Lillevångskolans upptagningsområde är stort och många vårdnadshavare/elever söker sig aktivt till Lillevångskolan från andra områden. I det föreliggande förslaget har skolans upptagningsområde utökats med ett område söder om Hedvägen som i dagsläget tillhör Kattebäckskolans område. Kattebäckskolans område måste minskas jämfört med dagens område för att skolan ska kunna ta emot alla elever inom området i den förskoleklass som planeras inför läsåret 2018-2019. Det aktuella området har tidigare tillhört Lillevångskolan och flera vårdnadshavare som är bosatta inom området har i kontakt med bildningsförvaltningen meddelat att de önskar plats för sina barn på Lillevångskolan.

Inriktningen är att Kattebäckskolan, med hjälp av de paviljonger som etableras vid skolan inför läsåret 2018-2019, ska kunna behålla sina elever i åk 6 fr.o.m. höstterminen 2018. Inriktningen är vidare att det utrymme som uppstår på Fågelbäckskolan, när skolan inte längre tar emot eleverna i åk 6 från Kattebäckskolan och Bäckaskolan, ska kunna användas för att avlasta Liljeborgsskolan i åk 7-9. Eleverna på Kattebäckskolan och Bäckaskolan är i dagsläget de enda inom kommunen som byter skola när de börjar åk 6. Om de i likhet med övriga elever byter skola i samband med att de börjar åk 7 så underlättas också ett införande av skolval inför åk 7.

Med tanke på att Hedvägen är en förhållandevis vältrafikerad väg som ett antal elever behöver passera på vägen till Lillevångskolan, har bildningsförvaltningen för avsikt att tillskriva tekniska förvaltningen avseende ev. möjligheter att vidta trafiksäkerhetshöjande åtgärder för de elever som behöver korsa vägen på väg till och från skolan.

Pilevallskolans och Östra skolans upptagningsområden

I föreliggande förslag till nya upptagningsområden har en del av Östra skolans nuvarande upptagningsområde tillförts Pilevallskolans upptagningsområde. På så sätt bör det vara möjligt att undvika att behöva göra fyra mindre klasser (två på varje skola) när det räcker med tre klasser. På Pilevallskolan finns utrymme. Östra skolan är mer trångbodd och prognoserna visar att elevantalen kommer öka inom området kommande år. Bildningsförvaltningen gör bedömningen att det kommer finnas ett behov att minska Östra skolans upptagningsområde även på längre sikt.

Östra skolans, Serresjöskolans och Smygeskolans upptagningsområden

Elevantalen ökar kraftigt inom tätorten och av avsnittet ovan framgår det att det finns behov att avlasta Östra skolans upptagningsområde. Samtidigt lever Smygeskolan kontinuerligt med dåliga delningstal som gör att de ofta tvingas dela eleverna i små klasser. Mot den bakgrunden föreslås nya gränser mellan Östra skolans, Serresjöskolans och Smygeskolans upptagningsområde som innebär en förskjutning österut längs med kusten, dvs. att vissa elever som idag skulle tillhöra Östra skolan kommer tillhöra Serresjöskolan och att vissa elever som idag skulle tillhöra Serresjöskolan kommer tillhöra Smygeskolan.

Alstad skolas upptagningsområde

Inför årets val till förskoleklass bor det 23 barn födda år 2012 inom Alstad skolas upptagningsområde. Upptagningsområdet är redan mycket stort och det är inte rimligt att utöka området ytterligare. De senaste tre åren har i snitt ca 60 procent av vårdnadshavarna som är bosatta inom området valt Alstad skola. Baserat på var barnen födda 2012 är bosatta och var de går i förskola gör bildningsförvaltningen bedömningen att andelen elever som väljer Alstad skola kan bli ytterligare något lägre i årets skolval.

Utifrån hur det har sett ut historiskt och den bedömning som bildningsförvaltningen gör, finns det anledning att anta att antalet elever som väljer Alstad skola i årets skolval kommer att understiga de 20 elever per klass som bildningsnämnden anser bör utgöra minimigränsen för att en klass ska startas (se avsnittet om kostnadseffektiva klasstorlekar ovan).

Bildningsförvaltningen har tidigare lyft fram problematiken kring att Alstad skola är en liten enhet med halvfulla klasser. Utöver de ekonomiska konsekvenserna så finns det även verksamhetsmässiga konsekvenser förknippade med så små grundskoleenheter. Det är svårare att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet i undervisningen. Ett fåtal lärare kan innebära att intrycken utifrån blir mer begränsade och att kommunikationen blir känsligare. Detta kan i sin tur innebära att förutsättningarna för att utveckla undervisningen begränsas. Ett fåtal elever kan också medföra begränsad social och kulturell mångfald, vilket begränsar elevernas möjligheter att möta och behandla olika förutsättningar/perspektiv som ett led i att utvecklas till demokratiska medborgare. Sammantaget handlar det om att erbjuda barnen inom Alstad skolas upptagningsområde så goda förutsättningar och en så bra utbildning möjligt.

Med utgångspunkt från ovan är det bildningsförvaltningens förslag att en förskoleklass på Alstad skola läsåret 2018-2019 startas endast om antalet elever

som väljer och kan placeras på Alstad skola utifrån gällande urvalsgrunder, blir minst 20 elever.

Alternativ skoltillhörighet

I det fall det inte blir någon förskoleklass på Alstad skola läsåret 2018-2019 så måste barnen inom Alstad skolas upptagningsområde ges en annan skoltillhörighet. Bildningsförvaltningen har därför tagit fram förslag på hur Alstad skolas upptagningsområde kan delas upp och tillföras andra skolors upptagningsområden om detta skulle inträffa (se bilaga 6). Den norra delen av upptagningsområdet föreslås höra till Väståkraskolans upptagningsområde (den större delen med flest antal barn), den sydvästra delen föreslås tillföras Ljunggrenska skolans upptagningsområde och den sydöstra delen föreslås höra till Serresjöskolans upptagningsområde.

Beroende på hur vårdnadshavarna gör sina skolval kan det utifrån ovan uppdelning av Alstad skolas upptagningsområde bli nödvändigt att starta en tredje förskoleklass på Väståkraskolan. Den tillbyggnad av Väståkraskolan som kommunfullmäktige har beslutat om, och som är nära förestående, kommer också att underlätta mottagande av elever från Alstad skolas upptagningsområde.

Praktisk hantering

Bildningsförvaltningen föreslår att berörda vårdnadshavare inom Alstad skolas upptagningsområde informeras särskilt i riktade brev om ett eventuellt beslut som bildningsnämnden fattar, att inte starta förskoleklass på skolan med mindre än 20 elever. Av breven ska det vidare framgå vilken skolas upptagningsområde de istället kommer att tillhöra om det inte blir någon förskoleklass på Alstad skola.

Alla vårdnadshavare ska i skolvalet ange ett första, ett andra och ett tredje alternativ. Om det inte blir någon förskoleklass på Alstad skola så kommer de vårdnadshavare som har valt Alstad skola som något av de tre alternativen, i de fall det behövs för att kommunen ska kunna besluta om en skolplacering, att kontaktas så att berörda vårdnadshavare kan komplettera sitt val med ett nytt tredje alternativ. De två alternativ som kvarstår från det ursprungliga skolvalet blir alternativ ett och alternativ två enligt den inbördes rangordning som vårdnadshavarna har angett när de gjorde valet.

Förslag till beslut

Bildningsförvaltningen föreslår bildningsnämnden besluta

att fastställa skolupptagningsområden enligt bilagda kartor med upptagningsområden för tätorten (bilaga 4) samt nya gränser mellan Östra skolans, Serresjöskolans och Smygeskolans upptagningsområden (bilaga 5),

att en förskoleklass på Alstad skola startas endast om antalet elever som väljer och kan placeras på skolan utifrån gällande urvalsgrunder blir minst 20 elever, samt

att fastställa alternativ skoltillhörighet som ska gälla barnen som är bosatta inom Alstad skolas upptagningsområde i det fall det inte finns underlag för att starta en förskoleklass på Alstad skola, enligt bilagd karta (bilaga 6).

Skickas till

-

Bilagor

Bilaga 1 – Befintliga skolutpagningsområden tätort

Bilaga 2 – Befintliga skolutpagningsområden landsbygd

Bilaga 3 – Befintliga gränser mellan upptagningsområden för Östra skolan, Serresjöskolan och Smygeskolan

Bilaga 4 – Förslag till nya skolutpagningsområden tätort

Bilaga 5 – Förslag till nya gränser mellan upptagningsområden för Östra skolan, Serresjöskolan och Smygeskolan

Bilaga 6 – Förslag till alternativ skoltillhörighet för barn inom Alstad skolas upptagningsområde

Barns och elevers delaktighet

Enligt en rutin för att kontrollera om barn och elever har fått möjlighet att vara delaktiga i arbetet med ärenden som behandlas i bildningsnämnden ska två frågor besvaras med egen rubrik i samtliga tjänsteskrivelser till nämnden.

Har berörda barn och elever tillfrågats och vilka är deras synpunkter?

Elever har inte tillfrågats i beredningen av detta ärende.

På vilka andra sätt har barns och elevers perspektiv påverkat underlaget?

Förslag till skolutpagningsområden är framtagna med ambitionen att skapa bästa möjliga förutsättningar att bedriva en effektiv verksamhet med hög kvalitet för samtliga elever i kommunen.